

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

27 באוקטובר 2008

259

כ"ח בתשרי התשס"ט

עמוד

- 2 הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 117) (עיריות איתנות), התשס"ט-2008
- 5 הצעת חוק שמירת הניקיון (תיקון מס' 12) (יום ניקיון ארצי), התשס"ט-2008
- 6 הצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירות) (תיקון מס' 39) (הגבלת הזכות להיבחר), התשס"ט-2008
- 7 הצעת חוק רשות השידור (תיקון מס' 21) (חובת מסירת רשימות מנויים), התשס"ט-2008
- 9 הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 59) (ייצוג בהליך שימוע), התשס"ט-2008
- 11 הצעת חוק לקידום ולעידוד מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל (הוראת שעה), התשס"ט-2008

הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 117) (עיריות איתנות), התשס"ט-2008*

1. הוספת סימן ד' בפקודת העיריות (להלן - הפקודה), אחרי סעיף 232 יבוא:

"סימן ד': עיריה איתנה

הכרזה על עיריה 232א. (א) בסימן זה - איתנה

"אשראי", "גירעון מצטבר מיוחד", "שיעור גירעון מצטבר מיוחד" - כהגדרתם בסעיף 44 לחוק יסודות התקציב;

"גירעון מצטבר", "גירעון שוטף", "הדוח המבוקר", "שיעור גביה", "שיעור גירעון מצטבר", "שיעור גירעון שוטף", "תכנית הבראה" - כהגדרתם בסעיף 140ג;

"הלוואת שעה" - כמשמעותה בסעיף 202;

"עיריה איתנה" - עיריה שהוכרזה לפי הוראות סעיף זה.

(ב) השר יכריז על עיריה כעיריה איתנה אם התקיימו בה כל אלה:

(1) בשנה שקדמה למועד ההכרזה לא נמצאו בפעולות

העיריה ליקויים מהסוגים המנויים בתוספת השישית;

(2) העיריה אינה פועלת על פי תכנית הבראה שאושרה לפי סעיף 140ד ולא ניתנה לה הוראה להכין תכנית כאמור;

(3) לא מונה לעיריה חשב מלווה לפי סעיף 142ב;

(4) שיעור הגירעון השוטף של העיריה, כפי שהופיע בדוח המבוקר, הוא 1% או פחות;

(5) שיעור הגירעון המצטבר המיוחד של העיריה, כפי שהופיע בדוח המבוקר, הוא 10% או פחות;

ד ב ר י ה ס ב ר

המוצעת. מוצע כי תקציביהן של עיריות איתנות לא יהיו טעונים אישור השר, ואולם התקציב יובא לידיעתו בתוך שלושים ימים מיום שאישרה אותו מועצת הרשות המקומית (להלן - המועצה) (סעיף 232ב(1) המוצע).

לפי סעיף 206(ה) לפקודת העיריות, עיריה שהשר לא אישר את הצעת התקציב שלה רשאית להוציא בכל חודש סכום השווה לחלק השנים-עשר מן התקציב השנתי הקודם, בתוספת סכום שאישר השר לעומת זאת, מוצע לקבוע שעיריה איתנה שהצעת התקציב שלה לא אושרה בתחילת שנת הכספים תהא רשאית להוציא סכומים כאמור וללא צורך באישור השר.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע להבדיל בין רשויות מקומיות איתנות, המאופיינות בנייהול יעיל ותקין ובין רשויות מקומיות שדרך ניהול זו אינה מאפיינת אותן. רשויות מקומיות שיוכרוזו כרשויות איתנות יזכו, על פי המוצע, בהקלות מסוימות בכל הנוגע לתלותן בשלטון המרכזי, כדי להגביר את ביזור הסמכויות בין השלטון המרכזי ובין השלטון המקומי ולעודד את הרשויות המקומיות להתנהל על פי כללי מינהל תקין.

מוצע לקבוע כי שר הפנים (להלן - השר) יכריז על עיריה כעיריה איתנה אם מתקיימים בה תנאים מסוימים, כמפורט בסעיף 232א(ב) המוצע. מוצע גם לקבוע תנאים להכרזה, שעניינם מינהל תקין, כמפורט בתוספת השישית

* הצעת חוק מס' 825/17/פ: הועברה לוועדה ביום כ' בטבת התשס"ז (10 בינואר 2007).

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197: ס"ח התשס"ח, עמ' 631.

(6) שיעורי גביית אספקת המים והארנונה של העיריה בשנת הכספים האחרונה שלגביה הוגש דוח מבוקר הוא 70% לפחות;

(7) הכנסות העיריה מתמיכות, ממענקים או מהשתתפות אחרת מתקציב המדינה, המפורטות בדוח המבוקר, הן בשיעור של 35% או פחות משיעור הכנסות העיריה בתקציב השוטף, למעט הכנסות כאמור לכיסוי הגירעון המצטבר של העיריה המפורטות באותו דוח;

(8) יתרת האשראי שקיבלה העיריה, כפי שהופיעה בדוח המבוקר, היא 33% או פחות משיעור הכנסות העיריה בתקציב השוטף, למעט הכנסות כאמור לכיסוי הגירעון המצטבר של העיריה המפורטות באותו דוח;

(9) יתרת האשראי שקיבלה העיריה, למעט הלוואות שעה שמועד פירעונה חל בתוך תקופה שאינה עולה על שנה, כפי שהופיעה בדוח המבוקר, היא 5% או פחות משיעור הכנסות העיריה בתקציב השוטף, למעט הכנסות כאמור לכיסוי הגירעון המצטבר של העיריה המפורטות באותו דוח.

(ג) תוקפה של ההכרזה לפי סעיף קטן (ב) יהא מיום 1 בינואר שלאחר מועד ההכרזה.

(ד) השר, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לשנות, בצו, את התוספת השישית.

הוראות סעיף 206 יחולו על עיריה איתנה בשינויים אלה: ב.232 תקציב עיריה איתנה

(1) בסעיף קטן (ג), במקום האמור בו יקראו "תקציב עיריה איתנה, לרבות תקציב בלתי רגיל כמשמעותו בסעיף 213א, אינו טעון אישורו של השר, ואולם תקציב כאמור יובא לידיעתו של השר בתוך שלושים ימים מיום שאישרה אותו המועצה";

(2) בסעיף קטן (ה), במקום "או השר לא אישרו" יקראו "לא אישרה", ובמקום "שאישר השר" יקראו "שאישרה המועצה".

ד ב ר י ה ס ב ר

להכרזה על רשות מקומית כרשות מקומית איתנה ואת סמכויותיה של רשות מקומית שהוכרזה כאמור. בין היתר, תיבחן האפשרות להעניק לרשות מקומית איתנה עצמאות בהתקנת חוקי עזר שאינם כוללים אגרות והיטלים ובענייני חוזים והתקשרויות, לרבות עצמאות בענייני חברות עירוניות. הוועדה תבחן את הצורך להרחיב בהתאמה את אמצעי הבקרה והפיקוח על רשות מקומית כאמור. כמו כן, תיבחן האפשרות להטיל סנקציה על רשות מקומית שהוכרזה כרשות איתנה ולא עשתה שימוש ראוי בסמכויותיה מכוח ההכרזה.

לעניין מחיקת חובות של סכומים המגיעים לעיריה בשל ארנונה או מסיבה אחרת, מוצע לקבוע כי עיריה איתנה תהא רשאית לוותר על הסכום באישור המועצה ללא אישור הממונה על המחוז. אישור המועצה כאמור יובא לידיעתו של הממונה בתוך שלושים ימים מיום שניתן (סעיף 232 המוצע).

מוצע כי ההסדר האמור יחול גם על מועצות מקומיות (סעיף 3).

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תבחן ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת (להלן - הוועדה) את הצורך להרחיב או לצמצם את התנאים

מחיקת סכומים באישור המועצה 232ג. על אף האמור בסעיף 338, מחיקת סכום כאמור באותו סעיף המגיע לעירייה איתנה אינה טעונה אישור הממונה, והיא תובא לאישור המועצה; אישרה המועצה מחיקה כאמור, יובא האישור לידיעתו של הממונה בתוך שלושים ימים מיום שניתן.

2. אחרי התוספת החמישית לפקודה יבוא: הוספת תוספת שישית

"תוספת שישית"

(סעיף 232א)

רשימת ליקויים

1. העירייה לא שילמה באופן סדיר את שכר עובדיה במלואו ובמועדו.
 2. העירייה נתנה הנחות בסכום הארנונה שלא בהתאם להוראות הדין.
 3. העירייה נתנה תמיכות שלא על פי אמות מידה שנקבעו כדין.
 4. העירייה מחקה סכומים המגיעים לה בשל ארנונה או מסיבה אחרת, שלא בהתאם להוראות הדין.
 5. רואה החשבון שביקר את הדוחות הכספיים השנתיים של העירייה צירף הסתייגות או נמנע בחוות דעתו בקשר לדוחות הכספיים האמורים.
3. בפקודת המועצות המקומיות², בסעיף 34, אחרי "סימן ב" יבוא "וסימן ד".

תיקון פקודת המועצות המקומיות

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק זו היא הצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף 35 לחוק-יסוד: משק המדינה.

עלות תקציבית

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק עולה על 5.5 מיליון שקלים חדשים לשנה.

חבר הכנסת דוד טל

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח התשס"ח, עמ' 631.

הצעת חוק שמירת הניקיון (תיקון מס' 12) (יום ניקיון ארצי), התשס"ט-2008*

1. בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, אחרי סעיף 21א יבוא:

הוספת סעיף 21ב

21ב. (א) השר יקבע יום ניקיון ארצי במטרה להגביר את המודעות בקרב הציבור לשמירה על הניקיון בשטחים הפתוחים והציבוריים ולהגנה על הסביבה; יום הניקיון הארצי יתקיים בכל שנה בחודש שלפני ט"ו בניסן, והשר רשאי לקבוע יום ניקיון נוסף בכל שנה.

(ב) ביום הניקיון הארצי יקוימו ברחבי הארץ במחנות צה"ל, ברשויות המקומיות ובמוסדות החינוך פעולות ניקיון מיוחדות ופעולות חינוך והסברה בנושא שמירת הניקיון והגנת הסביבה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לתקן את חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, ולהסמיך את השר להגנת הסביבה לקבוע יום ניקיון, בכל שנה במהלך החודש שלפני חג הפסח, שמטרתו להגביר את המודעות הציבורית לשמירת הניקיון בשטחים הפתוחים והציבוריים ולהגנה על הסביבה. ביום הניקיון ישתתפו צה"ל, הרשויות המקומיות ומוסדות החינוך ויקוימו בו פעולות ניקיון ופעולות חינוך והסברה בנושא שמירת הניקיון והגנה על הסביבה. עוד מוצע לקבוע כי השר להגנת הסביבה יהיה רשאי לקבוע יום ניקיון נוסף בכל שנה.

השמירה על הסביבה ועל ניקיונה היא ערך חשוב שיש להנחילו לציבור ולהגביר את המודעות אליו. לסביבה יש השפעה ישירה על חיי האדם, וסביבה נקיה מגורמי זיהום היא תנאי לבריאות ולאיכות חיים.

מטרתה של הצעת החוק המתפרסמת בזה היא לעודד פעולות לשמירה על ניקיון הסביבה, להגביר את המודעות לחשיבותה בקרב הציבור ולתרום לפיתוח אחריות סביבתית ציבורית.

חברי הכנסת: נאדיה חילו, דוד אזולאי, דב חנין, ג'מאל זחאלקה, שרה מרום-שלו, יוסי ביילין, רן כהן, מיכאל נודלמן, יצחק זיו, שלי יחימוביץ, אברהם מיכאלי, נסים זאב, אבשלום וילן, משה כחלון, ראובן ריבלין, טאלב אלסנע, זהבה גלאון, ישראל חסון, ואסל טאהא, יורם מרציאנו, דוד טל, אורי אריאל, קולט אביטל, עתניאל שנלר, רונית תירוש, שי חרמש, יצחק גלנטי, מוחמד ברכה, בנימין אלון, גדעון סער, ישראל כץ, אליהו גבאי, משה גפני, יצחק לוי, סטס מיסז'ניקוב, מיכאל מלכיאור

* הצעת חוק מס' 1713/17/8: הועברה לוועדה ביום כ"ג באייר התשס"ח (28 במאי 2008).

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142; התשס"ח, עמ' 864.

הצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירות) (תיקון מס' 39) (הגבלת הזכות להיבחר), התשס"ט-2008

- תיקון סעיף 7
1. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, בסעיף 7 -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "סעיף קטן (ב)" יבוא "סעיפים קטנים (א) ו-(ב)";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) (1) מי שכהן כיושב ראש ועדה או כחבר ועדה למילוי תפקידי ראש רשות מקומית ומועצת הרשות או למילוי תפקידי המועצה, בהתאם להוראות לפי סעיף 143 או 143א לפקודת העיריות² או לפי סעיף 38 או 38א לפקודת המועצות המקומיות³, אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר כחבר המועצה בבחירות שייערכו באותה רשות מקומית לראשונה לאחר מינויו.
- (2) הוראות פסקה (1) יחולו גם על מי שהשר מינה למלא את תפקידי ראש הרשות המקומית או חברי המועצה עד לבחירת המועצה הראשונה לפי הוראות סעיף 3."
2. שר הפנים יתקן את צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958⁴, בהתאם לסעיף 7 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, ובשינויים המחויבים, בתוך שלושים ימים מיום פרסומו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

להבטיח ניהול מקצועי של ענייני הרשות המקומית על ידי מי שמונה כאמור ללא צורך בהתחשבות בשיקולים פוליטיים, מוצע להגביל את התמודדותם בבחירות הראשונות לרשות המקומית שייערכו לאחר מינוים לוועדה.

למרות הפגיעה בזכות להיבחר, המציע סבור כי האינטרסים האחרים אשר יקודמו אם תתקבל הצעה זו, קרי מתן הזדמנות שווה לכלל המועמדים בבחירות וניהול ענייני הרשות המקומית באופן חסר פניות פוליטי, עדיפים בנסיבות העניין במידה ניכרת, ומצדיקים הגבלה זו.

מוצע כי ההסדר האמור יחול על כל סוגי הרשויות המקומיות, לרבות מועצות אזוריות. לשם כך מוצע לתקן את צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958.

פקודת העיריות ופקודת המועצות המקומיות קובעות את הנסיבות שבהן ימנה שר הפנים (להלן - השר) ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית ומועצת הרשות המקומית או למילוי תפקידי המועצה בלבד (להלן - ועדה ממונה). במקרים אלו השר ממנה אנשי ציבור או אנשי מקצוע בתחומים שונים כחברי הוועדה הממונה, ואחד מהם מכהן כיושב ראש אותה ועדה. כמו כן, שר הפנים נוהג למנות לרשות מקומית שכוננה לראשונה אנשים כאמור אשר ימלאו את תפקידי ראש הרשות המקומית ומועצתה עד לעריכת הבחירות הראשונות בה.

מי שמונה לוועדות כאמור ממלא תפקידי מפתח ברשות המקומית בלי שנבחר לכך. כדי למנוע עדיפות לא הוגנת לאותם אנשים בבחירות הראשונות המתקיימות לאחר מינוים, וכדי

חבר הכנסת יורם מרציאנו

¹ הצעת חוק מס' 3443/17/פ; הועברה לוועדה ביום י"ג בתמוז התשס"ח (16 ביולי 2008).

² ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשס"ח, עמ' 733.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

⁵ ק"ת התשי"ח, עמ' 1259.

הצעת חוק רשות השידור (תיקון מס' 21) (חובת מסירת רשימות מנויים), התשס"ט-2008*

1. בחוק רשות השידור, התשכ"ה-1965 (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 29 יבוא:
- הוספת סעיף 29ב29
- ”חובת מסירת רשימות מנויים של בעל רישיון לשידורים – כבלים ולוויין”
- (א) בעל רישיון כללי לשידורי כבלים ובעל רישיון לשידורי לוויין, כמשמעותם בפרקים ב'ו-ב'2 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982¹, לפי העניין (בסעיף זה – בעל רישיון לשידורים), ימסרו לרשות רשימות של מנוייהם, לצורך גביית אגרה לפי סעיף 28א; ברשימה ייכללו שם המנוי, מספר הזיהוי שלו וכתובתו (בסעיף זה – רשימת מנויים).
- (ב) בעל רישיון לשידורים ימסור לרשות, מידי רבעון, רשימת מנויים עדכנית, שתכלול, לגבי התקשרויות שנעשו לאחר תחילתו של חוק רשות השידור (תיקון מס' 21) (חובת מסירת רשימות מנויים), התשס"ט-2008, גם את מועד תחילת ההתקשרות בהסכם למתן שירותים בין המנוי ובין בעל הרישיון; בסעיף זה, ”רבעון” – תקופה של שלושה חודשים שתחילתה ב-1 בינואר, ב-1 באפריל, ב-1 ביולי וב-1 באוקטובר של כל שנה.
- (ג) על מסירת מידע לפי סעיף זה יחולו הוראות אלה:
- (1) עיבוד הנתונים הכלולים ברשימות המנויים וברשימת החייבים בתשלום אגרה לפי סעיף 28א, המצויה בידי הרשות, ייעשה כך, שלא יימסר לרשות מידע על מנוי כאמור בסעיף זה אם שמו כלול ברשימת החייבים האמורה;

ד ב ר י ה ס ב ר

אגרה שבידי הרשות, ולהיווכח מיהם המנויים על השיירות של חברות הכבלים או הלוויין המחזיקים במקלט טלוויזיה אך אינם משלמים אגרה.

על פי הצעת החוק, בעל רישיון ימסור לרשות השידור רשימה של כל מנוייו לצורך גביית אגרה לפי החוק (להלן – הרשימה הראשונה), שייכללו בה שם המנוי, מספר הזיהוי שלו וכתובתו (סעיף 29ב29א) המוצע). נוסף על הרשימה הראשונה, ימסור בעל הרישיון לרשות, מידי רבעון, רשימת מנויים עדכנית. ברשימה זו ייכללו, מעבר לפרטים שנכללו ברשימה הראשונה, גם מועד תחילת ההתקשרות של מנויים בהסכם עם בעל הרישיון. עם זאת, נוכח החידוש בהסדה, הקובע העברת מידע בין גוף מסחרי לגוף ציבורי, מוצע להגביל את מסירת המידע הנוגע למועד ההתקשרות רק להתקשרויות שייעשו לאחר מועד תחילתו של החוק המוצע (סעיף 29ב29א) המוצע).

כדי לצמצם את הפגיעה האפשרית בפרטיות כתוצאה ממסירת המידע, מוצע לקבוע כמה תנאים למסירתו. ראשית, לא יימסר לרשות השידור מידע על מנוי של בעל רישיון

סעיף 28א לחוק רשות השידור, התשכ"ה-1965 (להלן – החוק), קובע כי מחזיק במקלט טלוויזיה חייב בתשלום אגרה לרשות השידור. סעיף 29א לחוק קובע כי סוחר שמכר או השכיר מקלט טלוויזיה ישלח הודעה על כך לרשות השידור. למרות זאת, קיימת תופעה של התחמקות מתשלום האגרה ושל אי-דיווח על מכירה והשכרה כאמור, ורשות השידור מתקשה לגבות את האגרה. על פי נתוני רשות השידור, כפי שהוצגו בוועדת הכלכלה של הכנסת, גביית החסר מוערכת ב-20-30 מיליון שקלים חדשים לשנה. נוכח החשיבות שבקיומו של אמצעי תקשורת ציבורי, שאינו מסחרי, יש להבטיח גם מקורות מימון נאותים לפעילותו (בג"ץ 4562/92 זנדרבג נ' רשות השידור, פ"ד (2) 793, 816). זאת ועוד, אי-מילוי חובת תשלום האגרה על ידי כל החייבים בכך יוצר הבחנה פסולה בין חייבים ופוגע בתחושות הצדק וההגינות.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע לקבוע מנגנון שיסייע לרשות השידור לאכוף את חובת תשלום האגרה לפי החוק, ולחייב את חברות הכבלים והלוויין (להלן – בעלי הרישיון) למסור את רשימות המנויים שלהן. כך ניתן יהיה להצליב בין נתונים אלה ובין רשימות החייבים בתשלום

* הצעת חוק מס' 3401/17/פ: הועברה לוועדה ביום ט"ז באייר התשס"ח (21 במאי 2008).

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 106; התשס"ח, עמ' 620.

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

- (2) לא יימסר לרשות מיהו בעל הרישיון לשידורים שפרטי המנוי שלו נמסרו לרשות;
- (3) לא ייעשה שימוש במידע באופן המאפשר את העברתו בין בעלי הרישיונות לשידורים.
- (ד) בעל רישיון לשידורים זכאי להחזר הוצאות מהרשות בעד מסירת מידע כאמור בסעיף זה בשיעורים ובאופן שקבע הש. (ה) (1) הועברה לרשות רשימת מנויים לפי סעיף זה, לא תהא הרשות רשאית לקבל מידע נוסף אודות מנויים של בעל רישיון לשידורים, ממאגר מידע של גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981³, לצורך גביית אגרה (בסעיף זה - מידע עודף); ואולם, לצורך נקיטת הליכי גבייה של חוב אגרה תהא הרשות רשאית לקבל מידע עודף.
- (2) בתוך שישה חודשים מיום שהועברה לרשות רשימת המנויים הראשונה לפי סעיף קטן (א), תמחק הרשות כל מידע עודף המצוי בידיה.
- (ו) בעל רישיון לשידורים שלא מסר לרשות רשימת מנויים, בניגוד להוראות סעיף קטן (א), או רשימת מנויים עדכנית, בניגוד להוראות סעיף קטן (ב), דינו - קנס פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁴.
- (ז) הש, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין מסירת מידע, שמירתו והעברתו לפי סעיף זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

(- מידע עודף), בדומה למידע שהיא מקבלת כיום ממשרד הפנים, אלא לצורך נקיטת הליכי גבייה של חוב אגרה. לאחר שיועברו לרשות השידור נתוני הרשימה הראשונה, מוצע לחייב את רשות השידור למחוק את כל המידע העודף שיהיה בידיה בתוך שישה חודשים מאותו מועד (סעיף 29ב(ה) המוצע). עוד מוצע לקבוע כי בעל רישיון יהיה זכאי להחזר הוצאות מהרשות בעד מסירת מידע בשיעורים ובאופן שיקבע השר הממונה על רשות השידור.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תשקול הוועדה את האפשרות להחיל את החובה לפי סעיף 29א לחוק גם על מכירה והשכרה של ציוד לקליטת שידורי טלוויזיה בשיטה הספרתית לפי חוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס' 29), התשס"ח-2008 (ס"ח התשס"ח, עמ' 192). כמו כן תיבחן קביעת סנקציה בשל מסירת רשימות מנויים חלקיות על ידי בעל רישיון.

אם שמו כבר כלול ברשימת החייבים בתשלום אגרה שבידיה. לפיכך, מסירת המידע תתבצע באמצעות גורם שלישי, שיקבל את מאגרי המידע, הן של רשות השידור והן של בעלי הרישיון. גורם זה יצליב את הנתונים שבמאגרי המידע ויעביר לרשות השידור רק את פרטי המנויים של בעל רישיון שלא נכללו ברשימת החייבים שבידיה. מוצע שלא ייקבעו בחוק הוראות לעניין מיהותו של הגורם השלישי, בין אם יהיה גורם ממלכתי ובין אם גורם פרטי. שנית, לא יימסר לרשות השידור מיהו בעל הרישיון שפרטי המנויים שלו נמסרו לרשות. לבסוף, לא ייעשה שימוש במידע באופן המאפשר את העברתו בין בעלי הרישיונות (סעיף 29ב(ג) המוצע).

כדי למנוע, אגב הצעת החוק, יצירת מאגר מידע שהיקפו נרחב מהנדרש, מוצע לקבוע כי רשות השידור לא תהא רשאית לקבל מידע נוסף אודות מנויים של בעל רישיון ממאגר מידע של גוף ציבורי אחר לצורך גביית אגרה (להלן

חברי הכנסת: איתן כבל, שלי יחימוביץ, חיים אורון, אבשלום וילן, זבולון אורלב, יצחק לוי, עמירה דותן

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 59) (ייצוג בהליך שימוע), התשס"ט-2008*

1. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בסעיף 60א - תיקון סעיף 60א
- (1) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "וכן יפורטו זכותו של החשוד לבקש שימונה לו סניגור ציבורי לצורך הליך לפי סעיף קטן (ד) והדרכים להגיש בקשה לעניין זה";
- (2) אחרי סעיף קטן (ח) יבוא:
- "(חז) בהליך לפי סעיף זה וכאי החשוד להיות מיוצג על ידי סניגור ציבורי שימונה לבקשתו לפי הוראות סעיף 21 לחוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995."
2. בחוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995 - תיקון חוק הסניגוריה הציבורית
- (1) בסעיף 18א), אחרי פסקה (16) יבוא:
- "(17) חשוד שחל עליו סעיף 60א(א) לחוק סדר הדין הפלילי";
- (2) בסעיף 21, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

בהצעת החוק המתפרסמת בזה, מוצע לקבוע כי תוקנה לחשוד זכות לייצוג על ידי סניגור ציבורי בהליך השימוע כבר בשלב היידוע, כדי שכל חשוד יוכל לממש את זכותו לשימוע באופן המיטבי.

סעיף 1 מוצע לקבוע את זכותו של חשוד שזכא להודעה מאת רשות התביעה על כך שחומר החקירה בעניינו הועבר אליה לייצוג על ידי סניגור ציבורי בהליך השימוע בפני אותה רשות תביעה. כדי שהחשוד יהיה מודע לזכותו זו מוצע לקבוע כי בהודעת רשות התביעה יפורטו זכאותו והדרכים להגשת הבקשה לשם מימושה. הליך הגשת הבקשה והמינוי יהיו לפי סעיף 21 לחוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995 (להלן - חוק הסניגוריה הציבורית).

סעיף 2 מוצע לקבוע בסעיף 18 לחוק הסניגוריה הציבורית, המונה את עילות הזכאות לייצוג על ידי סניגור ציבורי, את עילת הזכאות של חשוד בהליך השימוע. נוסף על כך, מוצע לקבוע כי החשוד יגיש את בקשתו לייצוג על ידי סניגור ציבורי ללשכת הסניגוריה הציבורית במחוזו שבו נמצאת רשות התביעה ששלחה לו את ההודעה.

סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי), מטיל חובה על רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע לייצג את החשוד על כך. עם היידוע קמה לחשוד זכות להציג בפני רשות התביעה את טענותיו כדי לשכנעה כי אין מקום להגיש נגדו כתב אישום או כי יש להימנע מלעשות כן לגבי עבירה מסוימת (להלן - הליך השימוע).

סעיף 60א האמור מורה כי זכותו של החשוד להציג את טענותיו תמומש בכתב דווקא, אולם רשות התביעה רשאית להזמין להציג בפניה את טענותיו בעל פה. אף כי אין מניעה שהחשוד יציג את טענותיו בעצמו, בכתב או בעל פה, הרי ייצוגו על ידי עורך דין עשוי לשפר את סיכויי ההצלחה של בקשתו וכך לסייע למימוש הזכות הנתונה בסעיף 60א. כמו כן, שמיעתן של טענות החשוד בשלב המוקדם שבו רשות התביעה מגבשת את החלטתה אם להגיש כתב אישום, יש בה כדי להועיל גם לרשויות התביעה, בין היתר בהימנעות מניהול הליכים פליליים אשר יובילו לבסוף לביטול כתב האישום או לזיכוי.

* הצעת חוק מס' 2634/17/פ' הועברה לוועדה ביום כ"ג באייר התשס"ח (28 במאי 2008).

1 ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשס"ח, עמ' 784.

2 ס"ח התשנ"ו, עמ' 8; התשס"ח, עמ' 833.

"(ו) בקשה למינוי סניגור לפי סעיף 18(א)(17) תוגש בכתב ללשכת הסניגוריה הציבורית במחוזו שבו נמצאת רשות התביעה ששלחה את ההודעה האמורה בסעיף 60א(א) לחוק סדר הדין הפלילי".

3. תחילתו של חוק זה תשעים ימים מיום פרסומו.

תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3 מוצע לקבוע כי מועד התחילה של ההסדר יהיה לאחר תשעים ימים ממועד פרסום החוק. **עלות תקציבית** להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ-1.5 מיליון שקלים חדשים לשנה.

חברי הכנסת: יצחק לוי, מיכאל איתן, שלי יחימוביץ

הצעת חוק לקידום ולעידוד מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל (הוראת שעה), התשס"ט-2008*

1. מטרתו של חוק זה לקבוע אמצעים לקידומה ולעידודה של מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל ולהרחבת הנגישות למוסדות להשכלה גבוהה, באמצעות הגדלת תקציב ההשכלה הגבוהה והגבלת גובה שכר הלימוד, וכן גיבוש תכנית להרחבת ההיצע של תחומי לימוד ומסלולי לימוד והענקת סיוע במלגות ובדיור באזורי עדיפות, והכל בלי לגרוע מהוראות סעיף 15 לחוק המועצה להשכלה גבוהה.
2. בחוק זה -

הגדרות

"אזורי עדיפות" - אזורים או יישובים ששר החינוך קבע כאזורי עדיפות, לפי אמות מידה אלו: חוסנם הכלכלי והחברתי ורמת השירותים בהם והצורך לצמצם פערים בינם ובין אזורים או יישובים אחרים, מיקומם הגיאוגרפי, ריחוקם מריכוזי אוכלוסייה או ממרכז הארץ, מצבם הביטחוני ושיקולים נוספים המצדיקים את עידוד פיתוחם או את קידומם;

"חוק המועצה להשכלה גבוהה" - חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;
"מוסד להשכלה גבוהה" - כל אחד מאלה:

- (1) מוסד שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
 - (2) מוסד שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
 - (3) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- "המועצה להשכלה גבוהה", "מכללה אקדמית" - כמשמעותן בחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- "תקציב ההשכלה הגבוהה" - סעיף תקציב "השכלה גבוהה" בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.²

ד ב ר י ה ס ב ר

משתתפת בתקציביהם. כמו כן, מוצע לנקוט פעולות לעידוד המכללות האקדמיות בפריפריה באמצעות גיבוש תכנית להרחבת ההיצע של תחומי לימוד ומסלולי לימוד והענקת סיוע במלגות ובדיור באזורים הללו. הקצאת משאבים כאמור למערכת ההשכלה הגבוהה תאפשר פיתוח מואץ של תחומי מחקר חדשים, תעודד מצוינות אקדמית במחקר ובהוראה ותמנע עויבה של חוקרים ישראלים לחוץ לארץ.

ועדה ציבורית לבחינת מערכת ההשכלה הגבוהה בראשות מר אברהם שוחט (להלן - הוועדה הציבורית) הגישה את המלצותיה בחודש יולי 2007. הוועדה ציינה כי בשנים האחרונות המערכת נתונה במצב קשה ביותר, בין היתר בשל ירידה ניכרת במספר חברי הסגל שבגינה השתנה לרעה היחס המספרי בין מורים לתלמידים. תשתיות המחקר

מטרתה של הצעת החוק המתפרסמת בזה היא לקבוע אמצעים לקידומה ולעידודה של מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל, ובכך לתרום לשיפור מעמדה בקרב מערכות ההשכלה גבוהה במדינות המתקדמות בעולם, ולהרחבת הנגישות למוסדות להשכלה גבוהה.

לשם כך, מוצע כי ייתווסף לתקציב ההשכלה הגבוהה בכל שנה משנות הכספים 2009 עד 2013 סכום של 360 מיליון שקלים חדשים, נוסף על הסכומים האמורים להתווסף לתקציב ההשכלה הגבוהה עקב הסכמי העבודה עם הסגל האקדמי הבכיר והוועד והסגל המינהלי במוסדות להשכלה גבוהה שנחתמו עד ליום שייקבע בהמשך הליך החקיקה. עוד מוצע כי בשנות הלימודים התשס"ט עד התשע"א לא יועלה שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה שהמדינה

* הצעת חוק מס' 3786/17/פ' הועברה לוועדה ביום י"ח בתמוז התשס"ח (21 ביולי 2008).

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

3. תוספת תקציב למערכת ההשכלה הגבוהה
- (א) בכל שנת כספים ייתווסף לתקציב ההשכלה הגבוהה סכום של 360 מיליון שקלים חדשים (בסעיף זה – סכום התוספת) לעומת תקציב ההשכלה הגבוהה בשנת הכספים 2008.
- (ב) בסכום התוספת לא ייכללו סכומים שיתווספו לתקציב ההשכלה הגבוהה עקב הסכמים קיבוציים שנחתמו עד ליום _____; בסעיף זה, "הסכם קיבוצי" – כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957³, בין אם נעשה והוגש לרישום לפי החוק האמור ובין אם לאו, או הסדר קיבוצי אחר, לרבות צו הרחבה לפי החוק האמור.
- (ג) הוראות סעיף זה יחולו החל בשנת הכספים 2009 ועד שנת הכספים 2013.
4. שכר הלימוד
- (א) שכר הלימוד לתלמיד לתואר ראשון או לתואר שני במוסדות להשכלה גבוהה שהמדינה משתתפת בתקציביהם לא יעלה על שכר הלימוד שנגבה מתלמידים כאמור בשנת הלימודים התשס"ח.
- (ב) הוראות סעיף זה יחולו החל בשנת הלימודים התשס"ט ועד שנת הלימודים התשע"א.
5. הרחבת הנגישות למכללות אקדמיות באזורי עדיפות
- (א) באזורי עדיפות יינקטו פעולות להרחבת הנגישות למכללות אקדמיות באמצעים אלו:
- (1) גיבוש תכנית על ידי המועצה להשכלה גבוהה להרחבת ההיצע של תחומי לימוד ומסלולי לימוד;
- (2) הענקת מלגות לימודים ותמיכה בהוצאות דיור לסגל ולתלמידים, לפי אמות מידה שתקבע המועצה להשכלה גבוהה או ועדה מוועדותיה שהוסמכה לכך.
- (ב) הוראות סעיף זה יחולו החל בשנת הלימודים התשס"ט ועד שנת הלימודים התשע"א.
6. ביצוע שר החינוך ממונה על ביצוע חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

יעגון המתווה המפורט בהמלצותיה של הוועדה להורדה הדרגתית של שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה ולבחירת הקלות אפשריות נוספות לסטודנטים בראשות השופט (בדימוס) ד"ר אליהו וינוגרד, וכן את הבטחת מעמדם של הסטודנטים כשותפים להחלטות בנושא שכר הלימוד.

עלות תקציבית

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא 1.8 מיליארד שקלים חדשים בכל שנות הפעלתו.

הצעת חוק זו היא הצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף 3.3 לחוק-יסוד: משק המדינה.

ההוראה, המעבדות והספריות נשחקו מאוד, וההקצבות למחקר לא גדלו. עוד נקבע ברוח הוועדה כי "מציאות זו יצרה מצב קשה ביותר המשך המצב בלא שיינקטו צעדים לתיקונו יחמיר ויעמיק את המשבר במערכת ההשכלה הגבוהה, ויביא לידי התדרדרות שאת תוצאותיה יקשה מאוד לתקן".

נוכח האמור, מוצע ליישם את המלצות הוועדה הציבורית, המוסכמות על נציגי האוניברסיטאות, המכללות האקדמיות, הסטודנטים, המועצה להשכלה גבוהה ומשרד החינוך.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תבחן ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת הסדרים חלופיים בנושא קביעת גובה שכר הלימוד, לרבות

חברי הכנסת: חיים אורון, שלי יחימוביץ, חיים כץ, אמנון כהן, אבשלום וילן, ניסן סלומינסקי, יצחק בן-ישראל, זבולון אורלב, יצחק גלנט, יוסי ביילין, אלכס מילר, זאב אלקין, דב חנין, קולט אביטל

^{**} המועד ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.

³ ס"ח התשי"ז, עמ' 63.